

Проект

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

**ЗМІНИ ДО ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
035 «Філологія»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	035 Філологія
Кваліфікація:	доктор філософії

Київ – 2020

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ освітньо-наукової програми

Програма була переглянута й оновлена в 2020 році.

РОЗРОБЛЕНО робочою групою у складі:

БРОВКО Олена Олександрівна, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української літератури і компаративістики Інституту філології (керівник проектної групи);

БУНІЯТОВА Ізабелла Рафаїлівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри германської філології Інституту філології;

ГАЛЬЧУК Оксана Василівна, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри світової літератури Інституту філології;

КОЛЕСНИК Олександр Сергійович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри германської філології Інституту філології;

СТИШОВ Олександр Анатолійович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови Інституту філології;

ЧЕСНОКОВА Ганна Вадимівна, кандидат філологічних наук, професор, професор кафедри англійської філології і перекладу Інституту філології;

ЯКУБА Валентина Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Інституту філології

ПОГОДЖЕНО

Кафедра української літератури і компаративістики

Кафедра української мови

Кафедра германської філології

Кафедра світової літератури

Кафедра англійської філології та перекладу

Кафедра романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

Протокол від 29.04.2020 р. №3

Голова засідання _____ Ірина РУСНАК

Вчена рада Інституту філології

Протокол від “___” _____ 2020 р. № _____

Голова Вченої ради _____ Ірина РУСНАК

Завідувач аспірантури, докторантури

_____ Оксана ПЛЮЩИК

“___” _____ 2020 р.

Проректор з наукової роботи

_____ Наталія ВІННІКОВА

“___” _____ 2020 р.

Актуалізовано:

Дата перегляду ОП / внесення змін до ОП	_____ 2020		
Підпис			
ПІБ гаранта ОП	Бровко О. О.		

Ця програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Київського університету імені Бориса Грінченка

© Київський університет імені Бориса Грінченка

ОБГРУНТУВАННЯ

Зміни до освітньо-наукової програми 035 Філологія, затвердженої рішенням Вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка (наказ від 29.04.2016 р. № 232) зумовлені чинниками, які виявилися в процесі реалізації освітньо-наукової програми (навчального плану, розробки робочих програм навчальних дисциплін та проведення практичної підготовки) впродовж 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020 навчальних років.

Під час роботи група забезпечення отримала відгуки від здобувачів вищої освіти, викладачів, роботодавців із низкою побажань щодо оптимізації певних компонентів освітньо-наукової програми. Провівши опитування здобувачів, консультації, робочі наради, спільні засідання кафедр Інституту філології, робоча група погодила кілька змін до певних компонентів ОНП 035 Філологія. Ці зміни стосуються організаційних особливостей освітнього процесу, спрямованих на удосконалення фахових компетентностей у вибірковій частині, а саме:

- зміна в структурі вибіркової частини ОНП, доповненої модулями вільного вибору з Каталогу вибіркових дисциплін (4 кредити);
- оптимізація змісту окремих вибіркових модулів відповідно до наукових інтересів здобувачів вищої освіти;
- уточнення назв освітніх компонентів вибіркової частини, приведення їх у відповідність до сучасного змісту кожної дисципліни.

Зазначені зміни призвели до уточнення опису освітньо-наукової програми.

Відповідно було внесено уточнення в такі розділи:

- 2.1. Перелік компонент ОНП
- 2.2. Структурно-логічна схема ОП

Вибіркова частина освітньої програми описана в Додатку 1.

Зазначені уточнення призвели до змін в описі освітньо-наукової програми.

2.1. Перелік компонент ОНП

II. Вибіркова частина*			
Спеціалізований блок «Загальне мовознавство»			
ВД_01	Науковий семінар із загального мовознавства	12	екзамен
	<i>Науковий спецкурс Лінгвосеміотика</i>	4	
	<i>Науковий спецсемінар Корпусна лінгвістика</i>	4	
	<i>Науковий спецсемінар Семантика</i>	4	
<i>Разом</i>		12	
Спеціалізований блок «Германські мови»			
ВД_02	Науковий семінар з германських мов	12	екзамен
	<i>Науковий спецкурс Прагматика і Дискурс</i>	4	
	<i>Науковий спецкурс Давні мови світу</i>	4	
	<i>Науковий спецсемінар Корпусна лінгвістика</i>	4	
<i>Разом</i>		12	
Спеціалізований блок «Теорія літератури»			
ВД_03	Науковий семінар з теорії літератури	12	екзамен
	<i>Науковий спецкурс (Міфопоетика: теоретичні студії)</i>	3	
	<i>Науковий спецкурс (Літературна генерика, генологія, інтерсеміотика)</i>	3	

	<i>Науковий спецсеминар (Студії з літературознавчої стилістики)</i>	3	
	<i>Науковий спецсеминар (Проблеми прагматики художнього тексту)</i>	3	
	Разом	12	
Спеціалізований блок «Українська література»			
ВД_04	Науковий семінар із української літератури	12	екзамен
	<i>Науковий спецкурс (Міфопоетика: історико-літературні студії)</i>	3	
	<i>Науковий спецкурс (Літературна генерика, генологія, інтерсеміотика)</i>	3	
	<i>Науковий спецсеминар (Студії з літературознавчої стилістики)</i>	3	
	<i>Науковий спецсеминар (Тенденції сучасної української літератури)</i>	3	
	Разом	12	
Спеціалізований блок «Українська мова»			
ВД_05	Науковий семінар із української мови	12	екзамен
	<i>Науковий спецкурс (Лінгвосеміотика / Лінгвопрагматика)</i>	3	
	<i>Науковий спецкурс (Проблемні питання лінгвоукраїністики / Мовна політика в полілінгвальному просторі)</i>	3	
	<i>Науковий спецсеминар (Сучасні тенденції в лексичі і фразеології / Актуальні питання мовної категорії модальності)</i>	3	
	<i>Науковий спецсеминар (Методи і прийоми порівняльно-історичного вивчення мов / Корпуси текстів та електронні лексикографічні системи)</i>	3	
	Разом	12	
Спеціалізований блок «Порівняльне літературознавство»			
ВД_06	Науковий семінар з порівняльного літературознавства	12	екзамен
	<i>Науковий спецкурс (Міфопоетика)</i>	3	
	<i>Науковий спецкурс (Літературна генерика і генологія: діахронійний зріз)</i>	3	
	<i>Науковий спецсеминар (Українська література в контексті світової)</i>	3	
	<i>Науковий спецсеминар (Інтермедіальність та інтерсеміотичність)</i>	3	
	Вибір з каталогу курсів (аспірант обирає дисципліни (змістові модулі) на відповідну кількість кредитів)	4	залік
	Разом	12	
Загальний обсяг вибіркового компонента:		16	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		60	

* з наведеного переліку аспірант самостійно обирає спеціалізований блок дисциплін

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Вибіркова частина (додаток 1)

Спеціалізований блок «Загальне мовознавство»					
			4 кредити	4 кредити	4 кредити
			ВД_01 Науковий семінар із загального мовознавства		
			<i>Науковий спецкурс (Лінгвосеміотика)</i>	<i>Науковий спецсеминар (Семантика)</i>	<i>Науковий спецсеминар (Корпусна лінгвістика)</i>
			4 кредити	4 кредити	4 кредити
			<i>Науковий спецкурс</i>		
Спеціалізований блок «Германські мови»					
			4 кредити	4 кредити	4 кредити
			ВД_02 Науковий семінар з германських мов		
			<i>Науковий спецкурс (Давні мови світу)</i>	<i>Науковий спецкурс (Прагматика і Дискурс)</i>	<i>Науковий спецсеминар (Корпусна лінгвістика)</i>
			4 кредити	4 кредити	4 кредити

Спеціалізований блок «Теорія літератури»					
			<i>6 кредитів</i>	<i>3 кредити</i>	<i>3 кредити</i>
			<p>ВД_03 Науковий семінар з теорії літератури <i>Науковий спецкурс (Міфопоетика: історико-літературні студії)</i> <i>3 кредити</i> <i>Науковий спецкурс (Літературна генерика, генологія, інтерсеміотика)</i> <i>3 кредити</i></p>		
			<p><i>Науковий спецкурс (Міфопоетика: історико-літературні студії)</i> <i>3 кредити</i></p>	<p><i>Науковий спецсемінар (Студії з літературознавчої стилістики)</i> <i>3 кредити</i></p>	<p><i>Науковий спецсемінар (Проблеми прагматики художнього тексту)</i> <i>3 кредити</i></p>
Спеціалізований блок «Українська література»					
			<i>6 кредитів</i>	<i>3 кредити</i>	<i>3 кредити</i>
			<p>ВД_04 Науковий семінар з української літератури <i>Науковий спецкурс (Міфопоетика: теоретичні студії)</i> <i>3 кредити</i> <i>Науковий спецкурс (Літературна генерика, генологія, інтерсеміотика)</i> <i>3 кредити</i></p>		
			<p><i>Науковий спецкурс (Міфопоетика: теоретичні студії)</i> <i>3 кредити</i></p>	<p><i>Науковий спецсемінар (Студії з літературознавчої стилістики)</i> <i>3 кредити</i></p>	<p><i>Науковий спецсемінар (Тенденції сучасної української літератури)</i> <i>3 кредити</i></p>
Спеціалізований блок «Українська мова»					
			<i>6 кредитів</i>	<i>3 кредити</i>	<i>3 кредити</i>
			<p>ВД_05 Науковий семінар з української мови <i>Науковий спецкурс (Лінгвосеміотика / Лінгвопрагматика)</i> <i>3 кредити</i> <i>Науковий спецкурс (Проблемні питання лінгвоукраїністики / Мовна політика в полілінгвальному просторі)</i> <i>3 кредити</i></p>		
			<p><i>Науковий спецкурс (Лінгвосеміотика / Лінгвопрагматика)</i> <i>3 кредити</i></p>	<p><i>Науковий спецсемінар (Сучасні тенденції в лексичній і фразеології / Актуальні питання мовної категорії модальності)</i> <i>3 кредити</i></p>	<p><i>Науковий спецсемінар (Методи і прийоми порівняльного історичного вивчення мов / Корпуси текстів та електронні лексикографічні системи)</i> <i>3 кредити</i></p>
Спеціалізований блок «Порівняльне літературознавство»					
			<i>6 кредитів</i>	<i>3 кредити</i>	<i>3 кредити</i>
			<p>ВД_06 Науковий семінар з порівняльного літературознавства <i>Науковий спецкурс (Міфопоетика)</i> <i>3 кредити</i> <i>Науковий спецкурс (Літературна генерика, генологія: порівняльний аспект)</i> <i>3 кредити</i></p>		
			<p><i>Науковий спецкурс (Міфопоетика)</i> <i>3 кредити</i></p>	<p><i>Науковий спецсемінар (Українська література в контексті світової)</i> <i>3 кредити</i></p>	<p><i>Науковий спецсемінар (Інтермедіальність та інтерсеміотичність)</i> <i>3 кредити</i></p>

Вибір з каталогу курсів	
	аспірант обирає дисципліни (змістові модулі) на відповідну кількість кредитів 4 кредити

**Матриця відповідності програмних компетентностей
відповідним вибіркоким компонентам освітньо-наукової програми**

	ВД_01	ВД_02	ВД_03	ВД_04	ВД_05	ВД_06
ЗК-1	•	•	•	•	•	•
ЗК-2	•	•	•	•	•	•
ЗК-3	•	•				
ЗК-4						
ЗК-5						
ЗК-6						
ЗК-7						
ЗК-8	•	•	•	•	•	•
ЗК-9	•	•	•	•	•	•
ФК-1	•	•	•	•	•	•
ФК-2	•	•	•	•	•	•
ФК-3	•	•	•	•	•	•
ФК-4	•	•	•	•	•	•
ФК-5	•	•			•	
ФК-6			•			•
ФК-7				•		•
ФК-8						
ФК-9						

**V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними вибіркоким компонентами освітньо-наукової програми**

	ВД_01	ВД_02	ВД_03	ВД_04	ВД_05	ВД_06
ПРН-З-1	•	•	•	•	•	•
ПРН-З-2	•	•	•	•	•	•
ПРН-З-3						
ПРН-У-1	•	•	•	•	•	•
ПРН-У-2	•	•	•	•	•	•
ПРН-У-3	•	•	•	•	•	•
ПРН-У-4	•	•	•	•	•	•
ПРН-У-5						
ПРН-У-6	•	•				
ПРН-У-7						
ПРН-У-8						
ПРН-У-9						
ПРН-У-10						
ПРН-У-11						
ПРН-С-1	•	•	•	•	•	•
ПРН-С-2	•	•	•	•	•	•
ПРН-С-3						

Додаток 1 – ВИБІРКОВА ЧАСТИНА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Реалізація аспірантами права на вільний вибір навчальних дисциплін, передбаченого ст.62 Закону України «Про вищу освіту», п.26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 №261 (зі змінами).

1. Спеціалізований блок «Загальне мовознавство»

Дисципліни спеціалізованого блоку “Загальне мовознавство” передбачають вивчення загальнотеоретичних проблем мови і мовознавства; лінгвістичних методів, напрямів і шкіл; аналіз проблем внутрішньої структури мов світу; зв’язок мовознавства з іншими науками. У межах цього проблемного поля вивчаються змістові модулі, які актуалізують й окреслюють вектори дослідження загальних закономірностей функціонування та історичного розвитку мов; дослідження відношень мови і свідомості; мови і суспільства; дослідження різних аспектів мовної діяльності.

2. Спеціалізований блок «Германські мови»

Дисципліни спеціалізованого блоку “Германські мови” передбачають вивчення загальнотеоретичних проблем германського мовознавства і специфіки окремих германських мов у їх історичному розвитку, взаємозв’язків германських мов, міжмовні контакти і запозичення. У межах цього проблемного поля вивчаються змістові модулі, які актуалізують й окреслюють вектори дослідження наукових концепцій у германському мовознавстві; лексикологію, термінологію, фразеологію, семантику, лексикографію германських мов; стилістику і поетику германських мов, культура мови; соціолінгвістичні і психолінгвістичні аспекти дослідження германських мов; діалектологію і лінгвогеографію германських мов; історію германських мов (народних і літературних).

3. Спеціалізований блок «Теорія літератури»

Дисципліни спеціалізованого блоку “Теорія літератури” передбачають вивчення найзагальніших закономірностей літературно-художньої творчості, її своєрідності; філологічні та супутні методології інтерпретації тексту і проблеми герменевтики. У межах цього проблемного поля вивчаються змістові модулі, які актуалізують й окреслюють вектори дослідження проблем літературної генології; розробка теорій автора, твору/тексту; студії з поетики та літературознавчої стилістики на всіх рівнях макро- і мікро-, в аспектах динаміки/статичності, діахронії/синхронії.

4. Спеціалізований блок «Українська література»

Дисципліни спеціалізованого блоку “Українська література” передбачають вивчення закономірностей розвитку української літератури. У межах цього проблемного поля вивчаються змістові модулі, які актуалізують й окреслюють вектори дослідження особливостей українського літературного процесу різних культурно-історичних епох та специфіки функціонування української літератури, аналіз художніх напрямів і течій, стильових явищ, дослідження актуальних проблем генології, поетики художнього тексту.

5. Спеціалізований блок «Українська мова»

Дисципліни спеціалізованого блоку “Українська мова” передбачають вивчення загальнотеоретичних проблем мови і мовознавства; лінгвістичних методів, напрямів і шкіл; аналіз проблем внутрішньої структури мов світу; зв’язок мовознавства з іншими науками. У межах цього проблемного поля вивчаються змістові модулі, які актуалізують й окреслюють вектори дослідження загальних закономірностей функціонування та історичного розвитку мов; дослідження відношень мови і свідомості; дослідження відношень мови і суспільства; дослідження різних аспектів мовної діяльності.

6. Спеціалізований блок «Порівняльне літературознавство»

Дисципліни спеціалізованого блоку «Порівняльне літературознавство» передбачають актуалізацію дослідження літературних ареалів, епох, літературно-історичних напрямів, художньо-естетичних систем, шкіл, тенденцій, стилю й поетики (мікро- та макро-) творчості окремих письменників, аналіз функціонування окремих галузей порівняльного літературознавства в їх синхронії та діахронії. У межах цього проблемного поля вивчаються змістові модулі, які окреслюють вектори дослідження міжлітературних взаємин всіх рівнів.

7. Вибір із каталогу курсів

Вибір дисциплін (змістових модулів) із переліку (каталогу курсів) з урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності дозволяє аспіранту поглибити свої знання та здобути додаткові загальні і загально-професійні компетентності в межах споріднених спеціальностей і галузі знань та/або ознайомитись із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань та розширити або поглибити знання за загальними компетентностями.

Орієнтовний перелік дисциплін (змістових модулів) із каталогу курсів

1. Методи математичної статистики – 1 кредит
2. Методика роботи з нарративними джерелами XI-XVIII ст. – 1 кредит
3. Методика роботи з нарративними джерелами XIX-XX ст. – 1 кредит
4. Педагогіка і психологія вищої школи – 4 кредити
5. Педагогічна психологія в міжгалузевих дослідженнях – 1 кредит
6. Психологія суспільної свідомості – 1 кредит
7. Неориторика – 1 кредит
8. Медіабезпека – 1 кредит
9. Емпірика – 4 кредити
10. Концептологія – 4 кредити
11. Контрастивна лінгвістика – 4 кредити
12. Семантика (англійською мовою) – 4 кредити
13. Трансформація українського літературного канону – 2 кредити
14. Теорія віршування – 1 кредит
15. Кінотранскрипція як спосіб прочитання текстів художньої літератури – 2 кредити
16. Драмознавчі студії – 2 кредити
17. Інтерпретаційні моделі української літератури – 2 кредити
18. Типологія художніх стилів – 2 кредити
19. Актуальні питання вивчення метафори – 2 кредити
20. Українське мовознавство в загальноєвропейському контексті – 2 кредити
21. Сучасна лінгвістика у світлі змін наукових парадигм – 2 кредити
22. Лінвофольклористика – 2 кредити
23. Комунікативно-прагматичні аспекти мовленнєвої взаємодії – 2 кредити
24. Актуальні проблеми словотвору – 2 кредити
25. Фахове термінознавство – 1 кредит